

SZERKESZTŐI IRODA
és kiadóhivatal: Püsp. Lyc.
nyomda. Küldemények ide
térítendő.
Majlenik a lap minden
szerdán.

GYULAFEHÉRVÁR

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Egész évre 4 frt. Fél évre 2
frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetési díjak: Egy négyzet-
centim. tér ára 4 kr. Helyes-
letek minden hirdetés után 30 kr.
Nyilv. sora 25 kr.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Üdv a dalárdának!

Többé-kevésbé minden ember ismeri azon nagy befolyást és hatalmat, melyet az ének az élő lényekre gyakorol. Szándékosan mondám: az élő lényekre. Hiszen csekély kivétellel mindenik állat hatása alatt áll az éneknek és zenének. S hogy mily rendkívüli hatása van a szépművészetek ezen két legszebb ágának az emberi lélekre, azt felesleges tartom e helyen bővebben fejtegetni.

Városunk derék és minden szépért és jóért lelkesedni tudó és akaró fiatalsága a múlt napokban egy dal-egyletet alakított. Jól tette, elismerés és dicséret illeti ezért. Ám ezen elismerés és dicséret csak akkor fog neki teljes mérvben osztláyrészeül jutni, ha megteszi lankadatlan hűvel és buzgalommal mindazt, a mire lelkesülten vállalkozott.

S ugyan mire vállalkozott!

Vállalkozott arra, hogy ezen dal-egyletet nem néhány napra, vagy hétre, hanem hosszú időkre alapítja meg. S mi következik ezen határozatából? Az, hogy azon kötelmeknek, melyek az „Alapszabályok”-ban részletezve lesznek, meg fog felelni, hogy félretéve minden személyi kérdést, surlódást, sértett ambíziót stb. egyes-egyedül a dal-egylet hivatását és feladatát szem előtt tartva fog ezen pozícióban működni, melyre a bizalom emelte, legyen az akár egyszerű énekesi, akár pedig elnöki állás. Hiszen a dal-egylet tulajdonképpen ekziszen-tiáját nem elnök vagy alelnök, hanem az énekesek alkotják, ép úgy, mint a tűzoltóknál a legtöbb esetben több érdemre méltó a fasisakos mentő, mint a legczifrább tollu és pléhcákós főparancsnok.

Ha tehát a dal-egylet tagjai egyetértőleg, egy és ugyanazon érülettől eltelten működnek a mindnyájunkkal közös czél érdekében, akkor dal-egyletünk nem fog azon sorsra jutni, a mely már oly sok — csakhamar kimult egyletnek lön dicstelen osztláyrésze.

Egyletünk a városból szívja életerejét, hiszen városunk talaján nőtt fel s éppen ezért városunk

érdekeit kell szem előtt tartania. Városunk — hála Istennek — észrevehetőleg fejlődik s minden tekintetben versenyez kulturális téren sokkal nagyobb és gazdagabb városokkal. Ámde ezen fejlődés, ezen nemes verseny megbénítatnék vagy legalább is szomorú stagnálásra volna kényszerítve, ha a dal-egylet holmi klikkszerű társulatot képezne, hol csak egyes kiválasztottaknak, olyan * * * szabadkőműves testvéreknek volna helyök. A dal-egylet városunk minden tisztességes polgárát örömmel ödvözlí tagjainak sorában. Sem nyelv, sem nemzetiség el nem választja a polgárt polgártársától s ezt a dal-egyletnek figyelmébe ajánljuk.

Ebből azonban korántsem következik, hogy a dal-egylet internáczióális jellegű legyen. A dal-egylet magyar. Magyar a gondolkodása, magyar az érzelme — s ezeket magyar szóval magyar dalba önti. És ebben rejlik a dal-egylet egyik legmagasabb feladata. Ezt a magyar érülettét kell tehát ápolnia, ezt kell lelkesítő dalaival a polgárság kebelébe mintegy észrevétlenül belopnia, úgy hogy, ha rázendül az ének: Hazádnak rendületlenül . . . emelkedjék a kebel, dobogjon a szív, nedvesüljön a szem s a hazáért élni és halni legyen kész az ember!

Hisszük, hogy a dal-egylet ezeket meg fogja szívlelni. Saját jól telfogott érdeke s a mi érdekeink egyaránt kéri és sürgeti ez: Polgárságunk pedig tegye még azt, a mi ilyenkor elengedhetlen kötelessége. Szóval és tettel, áldozattal pártolja városunknak ezen legújabb kulturális intézményét, hiszen voltaképpen magamagát dicsőíti kiki áldozatkészségében.

Dal-egyletünk pedig éljen és virágozzék!
Hadd zengjen a magyar dal!

Demekritos.

A tőzsde vagy börzéről.

I.

A „Tőzsde” vagy börze keletkezésének története a 16-ik század első felére vezethető vissza; állítólag a „Van der Beurse” brüggei nemesi családtól nyerte el nevezését, a kiknek házában a kereskedők gyülekezéseiket tartották; mások szerint az első tőzsde vagy is

börze Amsterdamban létezett ugyanezek a 16-ik században, a gyülekezési helyiség kapuja fölött czégtől 3 zacskó (trois bourzes) volt bevése, honnan a börze elnevezését vette; e ezim alatt nemcsak a helyiség, hanem a kereskedők összefüvetele is értetik.

Czélja a tőzsde vagy börzenek: oly hely megteremtése volt, hol különböző üzlet emberek az üzletek megbeszélésére, továbbá vételek és eladások eszköztesére összegyültek.

Idővel a kibocsátott különféle államok papirja s általában a jelentékeny számu értékpapírok nyilvános forgalom tárgyává váltak, ezek természetesen a legkülönbözőbb tulajdonosok birtokába kerültek, — kik közül nem jelentéktelen azok száma, kik e papíroknak fektetett tőkéiket igényelvén, azok eladására szoritkoztak; ezekből nagymérvű üzletek fejlődtek; későbbi időben a tőkepénzesek az értékpapírokat áruknak tekintvén, tömegesen és állandóan vásárolták azon czéllal, hogy drágábban eladják, — s egy idő múlva kedvezőtlen körülmény szülte alkalommal alacsonyabb árúlyam mellett vásároljanak.

A tőzsdék, börzék kereskedelmileg nagy fontosság és jelentőséggel bírván, csak is állami engedélyezésből alapíthatatnak — ez okból a kormány előírja a tőzsde törvény szabályait s a kötött üzleteket ellenőrizteti.

Jóllehet a civilizatio a haladás s részben a közjólétnek nagy szolgálatot tett — s tesz mai napig is ezen intézmény azonban nem zárja ki egyes időszakokban a legnagyobb katasztrófát sem, melyek közül az első a francia regensség idejében fordult elő, legutóbb és legkárosabb pedig az 1873-ik évi tőzsdei válság.

A tőzsdén — illetve börzén — áruk, váltók, állami és egyéb értékpapírok, részvények, terményekben különböző fontos és kevésbé fontos üzletek köttetnek, s rendes körülmények mellett a piacz hangulatától függvén a kínálat és kereslet.

Europa jelentékenyebb tőzsdéi: London, Páris, Bécs, Amsterdam, Berlin, Frankfurt és Pétervárt vannak, a budapesti a másodrendűek közt foglal helyet, azonban értéktőzsdéjében kapcsolatban álló árutőzsdéje az europai piaczokon mérvadónak ismertetik el; a fő-tőzsdék helyein rendszerint zugtőzsdék is léteznek, hol a rendes tőzsdei órákon kívül is kötnék üzleteket; ily zugtőzsde Budapesten a tőzsde épületben levő Lloyd kávéház.

Minthogy a tőzsdei műveletekhez a kereskedők és üzerek feleiket felnem kereshetik — a közvetítésekre a tőzsdei hites alkuszok alkalmaztatnak, kiknek feladata: — eladó és vevő közti üzlet közvetítése; e feladat könnyítésére egyesek bel, mások külföldi értékpapírok és áruk, innét mások vasúti bank és iparvállalati részvények és áruk eladása és vételével foglalkoznak; saját számlájára üzletet nem köthet; minden

TÁRCSA

„Eszősepek.”

(Irtá: Saphir. — Fordította: Publik Ernő.)

Buskomor öszi nap volt és én elkezdtem a hideg szobába dideregni, de egyet gondoltam, belebujtam a felöltömbe és kimentem az utcára sétálgatni.

Alig hogy megdicsértem a szép időt, már is elkezdett lassan permetezni.

En már régóta nem szoktam magammal esernyőt hordozni, először is, mert: nincs, — de másodsor meg, — ha ez némelyeknek talán nem volna eléggé elfogadható indok, — mert nem szeretem az esernyőt mindig örökösen a kezemben lógatni.

Most az egyszer azonban oly vastagon kezdett a zápor zuhogni, hogy kénytelen voltam egy zöld kapu alá állani.

Hogy a zápor és zivatar, mennydörgés és villám lás gyakran kedveznek a szerelemnek: köztudomású dolog; gyakran megtörténik például az életben, hogy a legprózaibb dolgok mentő eszközei a kétségbeesett szerelmeseknek, teszem fel hát: Leicester sárba dobja aranyos köpenyét, hogy imádotlja be ne piszkítsa piezike lábacskaít, Lóth urat a bibliai tűz-eső szabadította meg feleségétől és így tovább, hát még egy hirtelen támadt zápor, mely egy zöld kapu alá kergeti az embert. . .

Eppen abban az utcában voltam, hogy márezt 's megmagyarázam az olvasónak, amelynek egyik háza felett éjjel, felleges időben az esthajnali csillag ragyog. Ott kuczorogtam a kapu alatt és felpislogtam az égre; igazán sajtáságos, hogy az ember csak akkor fordítja tekintetét az ég felé, mikor vihar és zivatar fenyegeti.

Ekkor hirtelen megpillanték egy ablakot, igen, egy ablakot, még pedig vis á vis, és az ablakban, ah! az ablakban! . . .

Nos, talán a nyájas olvasó bizonyára azt véli, hogy: „és az ablakban egy női teremtmény stb?” Nem de igaz, ezt gondolja az olvasó?

Csakugyan igaz, az ablakban egy bájos női teremtmény volt.

Igen! egy bájos női teremtmény, hogy is fessesem le hirtelenében? Kedves olvasó! fesse le maga magának, ahogy jobban tetszik, én mindenképpen megleszek elégedve. Tehát egészen oda bízom.

Az ablakban ült és olvasott? Nem! Virágokat öntözgetett? Nem! A kanárrival incselkedett? Nem! En nem akarom az olvasókat megeszteni.

E pillanatban történész leszek és nem regényíró. A pusztá történeti igazság mellett maradok. O az ablakban ült és körmöcskét nyirbálta.

En felnéztem, ő lenézett, ez tény; mi gyönyörködöttünk egymásban, bele szerettünk egymásba, örök hűséget esküdtünk egymásnak. Mind ez persze csak phy siognomicus ment.

Csak az a tábla, az az üvegtábla, az az átkozott ablaküvegtábla ne lett volna ott!

Az ember soha se higgyen egy ablaktáblának! Egy leányka egy ablaküveg mögött nézve, sokszor egész más lény, mint ablaküveg nélkül. A legnagyobb illuziókat, de a legnagyobb optikai csalódásokat is az életben az üvegesek idézték elő, azért hát prima regula jurius est:

„Áddig bele ne szeress egy nőbe valahogy, mielőtt ablakát ki nem nyitja!”

Ó kinyitotta az ablakot!

Ah! milyen szép volt! De még milyen szép mint, mint, lásd összegyűjtött és még össze nem gyűjtött irataim 17, 39, 44, 67, 120, 201, 304, 506 lapjait és tovább s válassz közülük egy mintaképet, a fáradságért járó jutalmat a kiadóhivatal haladéktalanul utalvá nyozza.

Ó az égre s azután reám nézett. Boldog valék! Most becsukta az ablakot! Vajjon miért is csukhatta be az ablakot?

Mert esett az eső! Csakugyan!

Ezek után az olvasó már sejtí előre, hogy mi lesz az egész dologból s bajosan fog meglepődni.

Ó megint lenézett reám, — majd egyszerre csak

felpattant az ablakból, pár pillanatra eltávozott, de csakhamar visszajött — s mosolygott.

Es e pillanatban hozzám lebbent szárnyas Iris, vagy érthetőbben szólva, a szobaleánya, egy esernyővel kezében. „A naesésága küldött önnek egy esernyőt!” esacsogá és hirtelen úgy megugrott a haszontalan, hogy alig tudtam már utána kiabálni „Köszönöm! Magam fogom visszahozni, igen, magam fogom. . .”

Akármit is beszéljenek, annyi tény, hogy a nők százsorta szeretetreméltóbbak a férfiaknál, vagy hát akár jó magamnál is, — és ama bámulatos leleményességüknel fogva pedig, a melylyel alkalmat tudnak keresni az érdekes ösmeretségekre, a teremtés urai hozzájuk képest valóságos fabakterek.

Másnap gyönyörű szép idő volt és én elmentem „ő” hozzá.

Milyen óriási különbség: „tegnap és ma!”

Tegnap esernyő nélkül mászkáltam a záporban, ma pedig ragyogó időben esernyő van a kezemben.

Hiába no, a természet gazdag az elmés controver-siákban.

Felmentem, odanyomtam a szívemet az ajtóhoz: kopogott:

„Szabad!” — hallatszott belülről egy syrénszerű hang, — és én beléptem.

O az ablakban ült, én feléje siettem, karomon ott volt az esernyő, — szerelmünk záloga.

„Nagysád!” — kezdem, de csakhamar kiigazitám. „Aranyos nagysád! Vannak pillanatok az életben, mikor férfi nőnek védelmét, nő a férfiak esernyőjét felajánlja!”

Itt kissé megálltam, bevárando briliáns introductióm hatását!

Semmi hatás.

Aha! gondolám magamban, fordítsunk köpenyegot s játszuk az érzelgőst.

Tehát más hangon kezdtem:

„Mélyen tisztelt nagysád . . . milyen boldog is az, ki olyan angyalra talált, kinek szive és érzelme az-

megbizást a tőzsdei törvényes szabályok értelmében a megállapított jutalékért teljesíteni, az általuk kötött üzletet az alkuszoknyvbé bevezetni köteles, továbbá mindkét félnek a kötött összeg, — az értékpapír neme és az árfolyamról szóló kötelevelet átszolgáltatni tartozik.

A hites alkuszokon kívül vannak az úgynevezett zu, vagy magán alkuszok és ügynökök, kik a tőzsdén szintén bizonyos szükségletet elégítenek ki, s mint megbízottak — az üzletek kötését — hivatalos felek melldésével közvetítik; s ha a felek valamelyike kötelezettségének nem képes megfelelni, ezen közvetítők a másik féllel szemben kötelezve maradnak, és kénytelenek amazok üzletét saját költségén teljesíteni.

A megbízás nélküli tőzsdei művelet végrehajtása meglehetősen egyszerű. p. 6000 frtért bizonyos értékpapírt szándékozván venni, a tőzsde megnyitásával azon ügynök közvetítését vesszük igénybe, ki e papíra a legtöbb üzletet szokta kötni, megbizzuk, hogy az ezen napon hivatalosan jegyzett papírból árfolyam szerint 6000 frtot vásároljon; ha az illető papír bizonyos árfolyamon erősen kínálkozik, megkíséröljük azt díj nélkül átvenni, vagy megvesszük a kínált árfolyamon; ha ezen papír a tőzsde folyamán az árfolyamban $\frac{1}{4}$ —1 frt vagy magasabbra emelkedett, az összes különbözetet pár óra alatt megnyerhetjük; az eladásnál ezzel ellenkező irányt követünk; megbízásunknál közvetítőt használván fel, az eshetőleges jövedelem egy részét a jutalék felemészti.

A személyes jelenlét és szakadatlan tevékenység nemcsak az üzlet lebonyolításra, hanem azon fontos körülménnyel fogva is szükséges, hogy gyorsan értesül az árfolyamok változásáról, a kereslet és kínálat mérvéről azonnal tudomást szerezhess, ismeri a piac hangulatát, e szerint irányozhatja műveleteit; sőt a tőzsdének ismert és rendszer látogatója illetve üzérkedője ha elháríthatlan akadály nélkül elmarad, annak tekintik, hogy az illető kötelezettségének nem képes megfelelni.

Altalában igen sok tényező, a kombináció, nézet, véletlen, pénzügyi és politikai általános és különös események folytán származó árfolyam ingadozás elkerülhetlenné teszik a valódi üzér személyes jelenlétét; mi kintünk leginkább abból, hogy a főbb piacok, legjobb hitelű cégek, milliók képviselői jelennek meg a tőzsdén mint a pénz nyitl piacán; saját és elágazó, a világot körül kapcsoló klientúrájuk műveletei által intézik a kereskedelmét és forgalmát éltető pénzfolyam szabályozását, ezek a valódi tőzsdei üzérek, kik a tőzsdei hullámzó árfolyamtól eltekintenek, azoktól magukat nem befolyásolhatják, s így minden súlyosabb veszély nélkül haszonnal üzérkedhetnek; az üzér folyton kutat, új tényezőket keres, figyelmet fordít a hírlapokra és azokban foglalt sürgönyökre, gyakran a vezér cikkekkel bír vonja le következtetéseit az eseményekről; összeköttetésben áll idegen tőzsdékkal, bank és pénzintézetekkel, melyeknek eseményeiről tudomást szerez; számitásokba veszi a havat és napfényt esős és száraz időjárást, üzérkedési tervét az aratásra, egyes esetekben meg a hófúvásra is építi, mely a vasuti közlekedést megakadályozhatja, háboru idején kiszámítja a csapatok előnyomulási gyorsaságát, számot vet a fővezér tehetősége és az ágyuk horderejével, ismeri a népjogot, és egyidejűleg diplomata, politikus és nemzet gazdaság, ismeri a vasutak jövedelmezőségét, a termények be és ki vitelét, végül a részvénytársulatok és iparvállalatok által előállított áruk cikkeit; mert mindeme feltételek nélkül a tőzsdei üzérkedés nem jogosult, hanem megvetendő játék s kik ez általános feltételeket nélkülülők, méltán a tőzsde szerencse lovagjainak nevezhetők; jól lehet a tőzsde talajul szolgál arra, hogy merészséggel átmenetileg szerencsét próbáljanak, néha sikerrel; de a sikerek, melyek mintegy kicérszakolva fordulnak elő, nem irgylésre méltók; gyakran izgatott napok, álmatlan éjkek, de sőt az élet élvezetét fizetik meg; azon sze-

véhez hasonló, kinek udvariassága és érzelmei összhangzatosak, kit a feltűnni vágyás és önzés nem gyötörnek Boldog az, ki ilyen angyalra talált. . .

Megint lestem a hatást, — de bizony hiába.

Szó a mi szó: — az angyal hideg, merev, hajthatatlan maradt. Ez a színelő képmutatás kissé bosszantani kezdett. Miért küldte le hát voltaképpen az esernyőt? Nem azt akarta-e valjon ez által értesemre adni: „Jer, hozd nekem te magad vissza! Erdeklődöm irántad!”

Es ime. . .

Még néhány fogást csináltam, de sikertelenül.

„Uram — fakadt ki végre — kíméljen meg, kérem!”

Erre nem voltam elkészülve Igazottságomban bosszanatot kértem vakmerőségemért.

„Udvariasságát — rebegém — hogy esernyőt küldött le számomra, egy magamra nézve nagyon bizelgő meghívásnak magyaráztam, — azért is hoztam el magam az esernyőt!”

E szavakra felugrott, gyöngéd arcát a nemes pír rórsra festé, mint napugár a rózsát.

„Oh! magok hiu férfiak! — mondá. — „Nos hát, tudja meg uram, tegnap éppen ablakomban lestem ide-áram érkezésére, mikor egyszer csak ön a szemben lévő kapu alá oda áll; önt nézni annyira kiállhatatlan, annyira szenvedhetetlen volt, hogy kénytelenítve valék önnek egy esernyőt küldeni, csak hogy elkotródjék valahogy szemem elől. Nos hát, most már érti? Ajánlom magamat! Az ajtót lassan huzza be!”

Erre egy kecses térdhajlítással, kacagva a melleszobába surrant és engemet ott hagyott a faképnél. Oh! ti hiu és önbítt férfiak! — gondolám most magamban, — okulhatnátok e morális példán, mert mindig jobb ha: „Már kárán tanul az ember!”

En letettem az esernyőt az asztalra és csöndesen behúztam magam után az ajtót. . .

rencse lovagok megszűnnek férj, apa, barát lenni, egész érzése, gondolkozása és reménye tőzsdei kötelességek fűződik; szerencsével gyorsan emelkedik, ezzel növekszik bátorsága és szenvedélye, miközben elvész óvatossága és egy váratlan esemény lesodorja. Családi élete felülatván, nemcsak saját és családjának egész, de sőt ismerősei és jó barátjainak vagyonát részben feláldozta tőzsdei játék szenvedélyének.

(Folyt. köv.)

Gyulafehérvárt 1892 Nov. 21-én.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Nem vagyok pessimista; hiszem, hogy az időnek kimért léptekkel való előbaladtával az emberiség is fokozatosan fejlődik tudományban és erkölcsben egyaránt. Mivel azonban a tudás kincsének szaporodása, mondhatnám, összehalmozódása a léngelmének sem enged meg, hogy a tudomány különböző ágaiban még csak megközelítőleg is egyforma jártasságot biztosítson magának; a haladás a szakok szerinti művelést tételez fel. És talán éppen ennek, a tudományok szakok szerinti művelésének köszönhető legfőképpen a tudományoknak a 14-dik században, korunkban való óriási fellendülése. A tudomány egyik szakának, a nevelés tudományának s még inkább a gyakorlati rész, — a nevelés és tanítás módszerének előbbvitelére, fejlesztésére egyesült még ez előtt 9 évvel A l s ö f e h é r m e g y e tanítói kara; ennek szolgálataiban áll nevezett tanító-egyesület gyulafehérvár-magyarigényi fiókegylete, melynek tagjai, tudatában annak, hogy az egyesülésben rejlik az erő, a haladás, nemes ambícióval munkálkodnak a nevelési és tanítási módszer fejlesztésén s ezzel a maguk ismeretkörének tapasztalás útján való tágtásán. S nem csak, de szolgálataiban állanak a tanítói közselemnek; nem engedik elaludni azt az érzelmet, mely a rokon foglalkozásuk keblében önkénytelenül szokott kifejlődni; fokozni igyekeznek a kebelnek ama nemes érzelmét, mely az a szívnek, mi a virágnak az illat; a hazaszeretetet. Ily irányu működéséről tesz tanubizonyosságot nevezett tanító egyesületi fiókegyletnek folyó év november hó 17-én Alvinczen, az állami iskola helyiségében lefolyt gyűlése, melyről te tekintetes Szerkesztő ur becses engedelmével az alábbiakban van szerencsém megemlékezni.

A szép számmal egybegyűlt tagok mindenekelőtt a Szilágyi István, áll. tanító által tartott gyakorlati tanítást hallgatták meg. Szilágyi a népiszkola 3-ik osztályában „A kísértés” című olvasmányt tárgyalta s mint az ezt követő bírálatból kitűnt, — sikerülten oldatta meg feladatát. A bírálatban különben részt vettek: Kiss Elek, Botos Dénes, Csóka János, Osváth János, tanítók; Balázs Józsa tanítónő; de részt vett különösen dr. Havas Gyula kir. tanfelügyelő, ki egyntal indítványozta, hogy egy állandó bírói bizottság alakíttassék. Indítványt gyűlés örömmel tévén magáévé; Székely Lehel, ig. tanító elnöktele alatt kiküldi Kiss Elek, Osváth János tanítókat és Szalai Etelka tanítónét.

Ezután a szomszédos tanácskozó terembe vonultak gyűlés tagjai, hol az alvinczi vegyes dalkarnak Székely L. vezetője alatt szépen elhangzó éneke (Hymnus) után dr. Elek és Viktor, gy-fehérvári lelkész, mint fiókegyletnek szeretett elnöke, egy lelkes és minden igyezetben alkalmi beszéddel nyitá meg gyűlést. Udvozólta a szokatlan nagyszámmal jelenlevő vendégeket; üdvözölte dr. Havas Gyula, kir. tanfelügyelőt, ki nem kimélve a fáradságot, eljött, hogy tapasztalatainak gazdag tárházából részeltesse gyűlés tagjait.

Osváth János a magyar triumvirátus (Petőfi, Arany, Tompa) baráti viszonyáról értekezve, ismeretli nevezettek levelezését, kutatja ezek nyomán gondolkodás módjukat, s mint lélektani, élet- és jellemrajzi adalékokat melegen ajánlja Petőfi, Arany és Tompa leveleit a tagtársak figyelmébe.

Következett Kiss Elek, tövisi ig. tanítónak. „Kell-e a népiszkolában tankönyv, s milyen legyen a tankönyv?” című vitatétel. Az előadást követő élénk vita után, melyben részt vettek: Tankó József és Benedek Károly ref. lelkészek; Botos Dénes tanító és Dr. Havas Gyula, kir. tanfelügyelő; — előadó azon álláspontját, mely szerint az irás, rajz s részben a számtan és mértan kivételével igenis szükséges a tankönyv, gyűlés elfogadja; ugyszintén magáévé tette tetele második részét képező s a tankönyvnek rövidnek csak az épen szükségeseket tartalmazónak s szabatos irányban írtnak kell lenni.

Székely Lehel alvinczi ig. tanító „Az élelmi szerek”-ről tartott igen érdekes és tanulságos felolvasást. Jövő gyűlésen folytatni fogja tanulmányát, s ha már a „reggeli” jó volt, joggal remélhetjük, hogy az „ebéd” még jobb leend.

Örömmel vette gyűlés Szentgyörgyi Mór, gy-fehérvári gyógyszerész urnak a pártoló tagok — s Tankó József borbereki ref. lelkész és Balázs Józsa tövisi áll. tanítónőnek a rendes tagok sorába való belépését.

A folyó ügyek is elintéztetvön, gyűlés szeretett Elnökünk záró beszéde után a „Hazádnak rendületlenül legy hiva” — elhangzásával véget ért.

Es most kedves köteletségemnek tartom fiókegyletünk nevében a nyilvánosság előtt is köszönetet szavazni Alvincz nemes intelligenciájának s a dalegylet lelkes tagjainak azon valóban kegyes jóvoltukért, miszerint gyűlésünkön és az azt követő közebéden majduem teljes számmal megjelenvén, már megjelenésükkel, de főleg szívhez szóló énektükkel gyűlésünket ünneplőessé tették, kedves emlékekkel távoztunk körtükből. . .

Szeretett elnökünk tapintatos vezetése alatt érjen sok ilyen sikertült gyűlést az alsófehérmegyei tanító-egyesület gyulafehérvár-magyarigényi-fiókegylete!

Osváth János,
fiókegyleti jegyző.

Apróságok.

Hirsch Lévi és Feigelstok Náci.
a kávéházban

Lévi: Thodolsz the ozt piszkos, hogy enghem egész Gyulafehérváron edj okos embernek torth a közönség?

Náci: Oz csak egy bebeszélés.

Lévi: Thodod aztat, hodj engem edj antiszemitnek is thartanak, phedig én csak az igazság mondom.

Náci: The ogy hazodolsz, minthogyha könyvből olvasnál, mert hogjha te igazság beszélsz, ki vernek nekhed ozt a 32 fekete pászka harapó fogadat. Kötya ogat, — ember hallgat!

Lévi: Olvastad az ojságból, hodj be akarnak hozni oja a phulgári házasság a mi miatt a kormányváitság volta?

Náci: Csodálkozom magamat edj olyant dolgon, nem elég volt edjszer edj kormányváitság? Bizomson thöbbet is akharnak csinálni a honatyák?

Lévi: Thodod the, mi az a phulgári házasság?

Náci: Hodj ne thodnám, — hát a mit a phulgárok kötnek.

Lévi: En is olyant gondaltam.

Náci: Ne diskorály olyant hangosan, mert voloki meghallja ami thársalgásunk, — és sertésnek érezi moghát!

Lévi: The, sogok nekhed valamit! Nhem halottad hova építenek a főgymnásium?

Náci: Ogy thodom, hodj a promenádba.

Lévi: Na halj te oda: Ist das nicht edj különös dolog? Hát edj promenád nem elébb való a küzoktatásra, mint edj főgymnasium? Ozt nem fogok engedni! ott van a morhavásár tér. . .

Náci: Nhem fog az ártni a marháknak valamit?

Lévi: Lédj nyugodt! A közoktatás nem olyan veszedelmes dolog, mint ghondolod, az esupa kimutatásból áll.

Náci: Az „Gyulafehérvárból” olvastam, hodj edj dalárda alakuja magát a városban, igaz az the, okhos?

Lévi: Hodjne ne volna az igaz! Gyulafehérváron igen jó hanganyag van, hát miért ne?

Náci: Ozt hallottam a képviseltt választáskor.

Lévi: Itend sok nadj hangu ember van, de azok nem okorják énekelni, — phedig az ének edj nadjon szép mulatság! Thodod hodj itend bangversenyek adnak.

Náci: Ozt thodom, de én a feleségemmel meg a jerekekkel is thodok hangversenyt rendezni, ami nem kherüli moghát semmibe.

Lévi: Nadj a külömbőség! Azokon the megmagyarodolsz, othhon meg döhös leszel. —

Náci: Ogy teszek, hogy el megyek mind a kettőre, hodj legyenek mind a kettő, vadj is egy döhös madjar.

Lévi: The megint számárokodolsz, Náci! The megint félre mogyorázolsz mindent. — Lédjél the ottan edj pártoló tag.

Náci: Nhem ettem bholondos gombát, éhn moghamat pártolom inkább mint a dalárdát, ez jobban kifizeti moghát, el medjek a promenádban cigány mozsikát hallgatni, ez nem kherüli moghát semmibe.

Lévi: Phedig azt mondják, hodj a mozsika szónál nincs drágább a világon.

Náci: Az nem odj van Gyulafehérváron! Hazodság!

Lévi: Thodod, hogy nállam ma is edj hangverseny volta?

Náci: Hodj hodj?

Lévi: A feleségem megmosta a jerekeket?

Náci: Ez edj sensatiois ojság! De én mondok nekhed edj nadjobb sensatioit. A Sáli ma kisperte még az ágy alatt is.

Lévi: Oz már nállam a mult héten sepertek. — A kholera rendezetek én is tarthom, hodj a baczell komák a házból kisperejenek.

Náci: Most sietek a Popp orhoz a pöspöki nyomodába, hodj előfizessek az ojságra.

Lévi: Mhóst már látom, hodj nem vadj egészen bholondos!

Náci: Szervosz te swindler!

Lévi: Servosz te thulvaj!

NAPI HIREK.

— A királyné névnapja alkalmából fényes istentisztelet tartatott a várban, melyen a hadsereg, a városi tanács és a kir. törvényszék igen szép számban vett részt. Az isteni tiszteltelnél a helybeli katona zenekar is részt vett.

— Uj főjegyző. A folyó hó 14 én tartott rendkívüli városi közgyűlés városi kö-jegyzővé Publik Ernót választotta meg. — Nevezett, kinek a hírlapírodalom terén kiváló neve van, — megígérte, hogy lapunkat is támogatni fogja. —

— A dalárdáról. Mult szombaton estve már a dalárdisták megtartották az első próbát. — A hanganyag osztályozása igen előnyösen ütött ki, s ezzel a hanganyaggal a dalárda igen szép eredményeket fog elérni.

— Diszalbum. A helybeli kir. törvényszék a táblai bíróvá megválasztott Zsakó István volt törvényszéki elnök részére díszes albumot készítettett. Az album, mely remek ügy tartályban fekszik s mintegy 200 frtba kerül az összes hírok arczképeit tartalmazza szép kivitelben.

— Elgázolt ember. November 20-án Barta Ferencz nagyprépost igás szekere a piacon egy szegény paraszt embert elgázolt. A szerencsétlen kisebb sérüléseket szenvedett.

— Köszönet. Landesmann borkereskedő ur Budapestről szives volt nekem 6 frtot, Klein Mihály ur

Tövisről 1 frtot oly czébből átadni, hogy egy szegény gimnasiumi tanulóért a tandíj első fele fizetessék meg — miért is ezen uraknak szives köszönetemet ezennel kifejezem. A.

— **Katonai hangverseny.** A múlt hét végén rendkívül szép műsorral tartott meg a „Hungaria” táncz termében. — A hangversenyen előkelő közönség vett részt, de sajnos, hogy a polgár osztály ezuttal is oly csekély számban mutatkozott. Igen érdekes volt a hangversenyen Hazafi Veray János vándor költő megjelenése, aki hazafias dalaival óriási hatást ért el. — A magas rangú tiszt urak szívélyes medora a költőt oly kedvre ragadta el, hogy a hangverseny elmúltával a katonai bandistákra emelte poharát s egy asztaltársaság előtt fokossal a kezében bemutatta az igaz, hamisítatlan csárdást.

— **Az első hó.** Leesett, de el is olvadt. Apró, remek csillagos hó szállingózik a levegőben, s mikor az ember reggel felkel s kipillant az ablakon, a háztetőkön a vékony fehér hólepel oly kellemesen lepi meg. Itt van a tél. Valahányszor a háztetőn az első hó megpillantom, eszembe jut első rendezvóm. — Soha se felejttem el! Oh! hiszen áldásos ragyogó percek voltak: A karesu, piros arczú teremtes az „első hó leestekor” ígerte meg az első találkozást. Mi találkoztunk. U és én. — En és ő. — Örök az eszme fogom tartani. Amicztánkövetkezett kissé... pikáns, de azért elfejezem. Egy szűk sikátorba beosontunk. U és én. — En és ő. — Egyszerre csak a sikátorból egy sötét borzas alak tűnt elő. Saprísti! úgy nézett ki, mint a nagybátyám akinél akkoriban laktam, azaz hogy a nagybátyám, maga volt, mert más nem is rézhett ki úgy mint ő. Azt hittem, hogy egyedül jött. Csalódtam. U magával hozta a bambusz nád pálcát is. — Es mi történt? U egyenesen felém tartott és láttam amint a fogai csikorognak. Mikor már majdnem előttem volt... beosont egy kapun. éppen az orrom előtt. — A nagybácsi egy csinos varró leányt udvarolt reménytelenül. Mi sietve osontunk a kapu előtt. Egyszerre csak érzem hogy a téli rokkom felémelkedik hátulról s hogy nekem nadrág szakadásig ordítani kell. Az ideálom előtt kellett ordítanom, mint egy sakál. Irtóztató! Irtóztató! Irtóztató! Az első pillanatban azt hittem, hogy meg kell örülnöm, de aztán csak meggondoltam magamat. — Az első hó, — az első szerelem története ez. — Ha a háztetőn az első hó szűzes fehérségét megpillantom, — rendszeren megigazítom a nadrágomat s leülve egy puha meleg karszékre elábrándozok a bambusz ligetekről ahol olyan édesen esicseregnek a tollasok, — s visszaidézem emlékembe azt a kis gömbölyű arczoskát, a melyért „vértanúságot” szenvedtem.

— **A filloxa vármegyénkben.** Morágyi István a n.enyedi vincellér-kepezde igazgatója f. hó 16-án Karácsonyfalván levő szőlőkben megállapította a filloxa jelenlétét. — A szomorú hírt avval közölik, hogy fejevári szőlősgazdáink idejében megtehessek az óvintézkedéseket minden irányban, — mert ha ez a szőlő betegség nálunk is tanyát üt, — haj lesz, még pedig nagy.

— **Figyelmeztetjük régi pénzzel bíró olvasóinkat,** hogy 2 p. frtos 1 frt 50 kros (u. n. Vereins-thaler) tallérok, a huszasok, régi tízesek és 5 p. krosok f. év végén megszűnnek fizetési pénzek lenni. Eddig a kir. adóhivatalok adó s más fizetés fejében a pénzügyminiszter által megállapított teljes értékben beveszik.

— **Bormuzeum.** A luxemburgi nagyhercegnek bormuzeuma van Biebrich nassau városban. 1706 óta csaknem minden évből őriznek itt rajnai borokat, némelyiket még az eredeti régi hordóban.

— **Kolera-ellenes szerek.** Az amerikai Egyesült-Államokban különös módon nyilatkozik az európai kolera hatása. Az ottani szabadalmi hivatalban rövid idő alatt 1142 kolera-ellenes szerre kértek szabadalmat.

— **Teljes kényelem házasodni akarók számára.** Egy amerikai házasságközvetítő-intézet tudatja a közönséggel, hogy helyiségei nemcsak fényes társalgó- és étkezőtermekkel vannak ellátva, hanem kápolnákat is rendeztetett be s külön lelkészeket tart. kik a házasodni kívánó párokat — ha az ismerkedés az intézet közbenjárására keletkezett — azonnal összejáratják.

— **Jelentkezés katonaságban.** Mindazon katonakötelesek, kik az 1870. 1871. 1872-ik években születettek, összeírása November utolsó napjáig bezárólag eszközöltetvén a nem jelentkezők szigorúan meg fognak büntettni, ezért a kinek az erre vonatkozó hirdetmény kikerült a figyelmét, jól teszi, ha a katonasági osztálynál mi hamarabb jelentkezik. —

— **Sargfőle „Kaladont”** már most Német Francia, Olasz és Belgiaországban stb. a legfényesebb eredményre behozva, mind általánosabban használják, mért a legolcsóbb, és legalkalmasabb fogtisztító szere a jelennek. Ennek épp oly eredménye van, mint Sarg fia és társa udvariszállító által 1858 feltalált Cly cere szappan, ez pedig előkelő világegyetkek emeltetett Elhez járul, hogy a „Kaladont” czég kebelében ké szítve a tisztaság és ártalmatlanság tekintetében nem hogy kívánni valót hátra, ugy hogy a kísért értéktelen utánzások sem a palotában, sem pedig a polgári házban, hol a mi „Kaladont” bevezetve van — találva nem lesz. Sajnos, hogy még nincs általános tudva, mily fontos sággal bír a fogak tisztántartása kivált járványos betegség idejében, mivel a halálhozó bacillusok már a száiban is szaporodnak és tisztatlanság esetében és onnan a gyomorban jutnak. Tisztító szer, tehát ott is szükséges a hol a fogak még épek. Szabályszerű tisztítása a fogaknak reggel vagy este legjobban óvják meg az embert a fertőztetéstől. Mai lapunkban erre vonatkozólag hirdetést is közlünk.

— **Szerkesztői üzenetek.** J. S. urnak Szerajevó. — „Ősz végén” című költeményének e helyen csak az utolsó vers szakát közöljük mutatványul:

„Jersze kis lány, koszorúba szakíts le, vagy illesszél hatyru-féhr kebledre Ha megérezem hő szivednek melegét, visszanyeri győngye testem életét.” Mit gondol on az „illesztés” olyan könnyen megy? Egyébként eredeti fölfogás! Ugy vesszük észre, hogy az ön pennájából sikerültebb dolgokat is várhatunk. — Ha onnan Szerajevóból apró cseprő karezo-latokat ír, jobban megköszönénk mint a verset, aminek bővíten vagyunk.

— **Ó-n.** Nagy Enyed. — Közölni lehetne, — de... nem tesszük saját érdekében. — Felfoghatlan igazán, hogy ma napság minden poeta nem a minőségre, hanem a mennyiségre van figyelemmel. — Főleg aknázza ki az emberérzelmi és kedélyvilágát, ragadja el az olvasót egy kellemes hangulatba, hiszen a szavaknál fényt, pompát, hatást is lehet elérni.

Ures lamentációk viznyős öszteférelése, hosszadalmas jaggatások, — tudja ön, nem számíthatnak olvasóra. —

A vizionlátásra!

M. Juon. Puklisa. Ön bizonyára az előfizetőinket akarja elriasztani? Gonosz esont! Meglepett, hogy már Puklisán is tanyát ütött a vers fordítás. Tegye le a pennát, mert baj lesz.

C. M. és társa. Már abba nem megyünk bele. — Elég volt, Kasamar diene!

C S A R N O K.

A magyar triumvirátus (Petőfi, Arany, Tompa) baráti viszonya. *)

Lelkem elmereng az elmúlt időnek nemese cselekedetekben, tettekben gazdag mezején... Mi a mult? Nem egyéb, mint a tükör, melynek sugarai a gondolkodó ember énjének fény és árnyoldalait hűen adják vissza. És egy nemzetre, vagy az egész emberiségre alkalmazva is sarkételekkel áll e kijelentés. Az igazságnak a hű képe, a bölcseszetnek a bölcsője a mult, melynek tényeiből, tényezőiből az eredmény, illetve a következmény minemiséget majdnem esalhatatlanul számítja ki a gondolkodó ember.

Önkénytelenül foglalnak helyet elmémben a gondolatok, midőn nemzetünk újjászületésének hajnalhasad-tára, s a már derengő reggel ragyogó üstökösre gondolok. Ama üstökösökre, melyeknek sugarai a haza, a nemzet sorsa felett már-már kétségbeeső hazafi keblében bizalmat keltének a jelen — és reményt a jövő iránt; melyek fényt árasztának palotákban és kunyhókban egyaránt: melyek — mint egy jobb jövőnek biztos zálogai — fenne hirdették, hogy megvirad még valaha...!

Nines szándékomban, hogy hazánk ama kiváló fiainak tevékenységét, érvényesülését egyen-egven, vagy összeségükben méltassam; hiszen ilyen munkához avatottabb toll kell, mint az enyém. A fényes csoportból csak három, a szépirodalom terén maguknak halhatatlan érdemeket szerzett lángelkű költőt kívánok röviden érteni, mint a kik a nép és nemzeti költészet alapvető munkásai, megteremtői voltak. S ezeket sem kívánom műveik révén méltatni, csak a közöttük kifejlett baráti viszonyt — s az ennek következtében kö-zöttük keletkezett levelezés folytán gondolkodás módjukat, családi körülményüket kutatom és értem.

Elmondhatom, miszerint talán soha sem kötötte le annyira figyelmemet sem regény, sem novella, sem semmiféle általam elolvasott mű, mint Petőfi, Arany és Tompának egymáshoz írt levelei. Mint irodalmi művek kevés becsütek e levelek, talán egészen értéknélküliek. Hiszen az ő korukban, az új népies irány felléptének idejében, az úgynevezet episztola írást már feleslegessé tette a hírlapok s a szépirodalmi folyóiratok elszaporodása; s nem is egyebek azok, mint magán levelek, melyek arra valának szánva, hogy a bizalmas baráti társalgást pótolják. Amde, ha irodalmi tekintetből kevés becsütek is, annál nagyobb értékű lélektani és élet-rajzi tekintetből. Mődot adnak bepillantani irók lelké-be, megismerni jellemüket; hajlamaikat, kedélyök hangulatát, terveiket, törekvéseiket; leplezetlen gondolkodásukat az irodalmi irányok, pártok, nézetek, fölfogások felől; megismerkedni magán életük viszonyaival s kölcsönös baráti érzelmeik és kötelekeik természetével. (Arany L.) Nem ér egy hajítót az a regény, melyben nincs lélektan, melyben a cselekmények, nem helyes lélektani motívumok következményei. És ritka az a regény, mely oly világos bepillantást enged bősének lelkébe, mint ez egyszerű irányban írt levelek, irók lelkébe. És éppen ebben, himeztlen voltakban rejlik érdek. S az érdekeltséget csak fokozza irók nevezetes volta.

Vegyünk már most időrend szerint sorra. Lássuk röviden, mint fejlett ki a baráti viszony Petőfi és Tompa között s mint szakadt vége.

Tompa tanulmányait végezvén S. Patakon, 1845-ben nevelői állásra ment Eperjesre. Itt szövődött barátsága előbb Kerényivel s kevés idő múlva, még ez évben Petőfivel. Kerényi ugyanis még az azelőtti évben Bartfáról, hol fűrdön volt, Petőfihöz, kit személyesen még nem ismert, egy dévaj költői levelet intézett. Petőfi az ezután keletkezett baráti viszony folytán 1845 nyarán Eperjesre látogatott. Itt történt tehát első személyes találkozásuk s e percztől fogva kötötte Petőfit és Tompát egymáshoz baráti viszony. Mint Szász K. mondja, ők hárman, Petőfi, Tompa és Kerényi egy kis költői triást képeztek már ekkor az ifjú költői nemzedékből, mely érezni kezdte, hogy övé a jövő. De ők csak epigonoknak érezték magukat s kettőjüknek legalább igazsága volt. A harmadik helyre még vártak „a ki eljövendő vala” — Arany Jánost, hogy azt, a mit elődeik „nem dicstelentül kezdének, folytassák ők teljes díszsőséggel,” mint Petőfi ír Arany-nak kettejükéről. Csak mellesleg említem meg, hogy ekkor írták Petőfi, Tompa és Kerényi az „Erdei lak” című versenykölteményt.

*) Felolvasatott az alsófehérmegyei tanítóegyesület gyulafehérvári magyar nyelvi főegyleténél 1892. November hó 17. Alvinczen tartott közgyűlésében.

Inkább azért, hogy az irodalmi élet középpontjába jusson, mint hogy ügyvéd legyen, jogi tanulmányokat végezzen, költözött fel Tompa még ez évben, 1845-ben Pestre, ott hagyván az eperjesi nevelői állomást. Igen természetes, hogy így még szorosabbá lett baráti viszonyuk. Amde, bár egymást kölcsönösen nagyra becsülték, szerették és tisztelték, — mindkettőben jó adag levén a könnyen sértődő, ingerlékeny, ellenmondást nem tűrő s magán uralkodni nem hagyó szellemből — gyakran zördültek össze. Néha bamar kibékültek; de néha rá-tartások voltak.

A mint Tompának Aranyhoz írt egyik leveléből kitétni, talán a fő ok ez összezdördüléseik az volt, hogy Petőfi, Jókai kívánsága szerint mindenképpen azt akarta, hogy Tompa vele együtt kizárólag az „Eletképek”-be dolgozzék; Tompa pedig a „Pesti Divatlap” szerkesztőjének, Vahot Imrécnek levén lekötöztette, ezt nem tette. Összetűzésük mind hevesebbé levén, történt, hogy Petőfi, ki kitételeiben nem volt válogatós, 1848 elején, utolsó találkozásukkor, kicsiny-lőleg nyilatkozott Tomparól. Tompa első felhevülésében azt gondolva, hogy örökre vége barátságuknak, Petőfi leveleit elégette. Mint Aranyhoz írt leveleiből kitétni, később nagyon megbánta tettét; de már nem tehetett jót.

Egészen más természetű volt Petőfinek Aranyval való baráti viszonya. Barátságuk annál mélyebb és bensőbbé vált, minél jobban megismerték egymást. Természetük sok ellenkező vonása: az egyiknek vérmes, heves, nyughatatlan, gyakran erőszakos, a másiknak szelíd, magában vonuló, szerény jellege, úgy látszik — mint két kerék egybevágó fogai — jól illettek egymáshoz. Még csak össze sem zördültek soha, pedig ezt Petőfiről kevés irótársával szemben mondhatni el. Arany lelkének egész melegevel ölelte keblére Petőfit és viszon. Négy költeményt szentelt Arany Petőfi emlékének, u. m. Emléklapra, A honvéd özvegye, Emlények és Harmínedott Petőfiről s az álom többnyire olysami volt, hogy reptülve szálltak együtt a levegőben. Egyik álmáról a következőleg írt 1854. márcz. hó 19-én kelt levelében Egressy Gáborhoz: „En számtalanszor álmodom Petőfiről, s rendszeren oly töredékek egészítettnek ki, a melyeket ama fatális idők óta életben létéről, vagy haláláról hallottam. Így a többek közt egyszer találko-zom vele, beszélök halála híreről, s az omnosz kuko-ricza földről is neki. U azt mondja: igaz hogy ott voltam, igaz, hogy kozáktól dzsidaszurást kaptam, de nem haltam meg; hanem pórúhadban megmenekültem stb. oly részletesen, hogy felébredésemkor sem tudtam magamat egyhamar belátalálni a valóságba.” A Petőfire való visszaemlékezés lerója bus melaucholiájának egyik állandó panaszos hangja lett. Gyakran fájdalmasan emlékezett meg azov soha vissza nem térő időről, melyet együtt éltek át s melynek eltűntével az ő lelkének ifjusága is örökre oda lett. Az említett négy költeményen kívül még sok más versében feltör kebléből egy-egy sohaj elvesztett barátja után. „Leteszom a lauto” című költeményében így szól:

„Nem így magánosan daloltam:
Versenyben égtek burjaim;
Baráti szem, művészi gonddal
Függött a lantos ujjain:
Láng gyult a láng gerjelménél
S egygyé fonódott minden ága.
Hová lettél, háová levél!
Oh, lelkeim ifjusága!”

A „Névnapi gondolatok”-ban:

Kis mécsfényt neked is, korod büszkesége,
Lángszellem! kijövel s eltűnöl... de hova?
Mint üstökös, melyet élők nemzedéke
Egyszer lát s azontúl nem lát többé soha!”

„Egressy Gáborhoz” című költeményében így szól:

„Haj! csak egy nem akar éledni, — hiába
Jött a lanyha szellő, kikelet nyílása,
Es a nyári harmat...
O kit úgy szerettem, ő kit úgy szeretél,
A közös barát, nincs örömmünpeducél,
Lantja mélyen hallgat.

De fátyolt a büra! — s melylyel köszöntelek,
Ne legyen legalább halotti az ének.
Szólj vidámabban, lant!
Az öröm, hogy itt vagy, képtelen reménnyel
Csalogat: ki tudja, hát ő nem jö-e el!...
Hátha eljő s dalland.”

„Plevna” címűben, 1878-ban:

Ha volna költő — volna ő még,
Kit vágyunk holtan is keres.”...
(Folyt. köv.)

Fel elős szerkesztő és laptulajdonos: **ISSEKUTZ JÁNOS**
Kiadó: Papp György.

Nyiltér*

Leszáított áru selymeket méterenkint 25%—33¹/₃% és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes önyökre, vagy végekben is postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zü-richben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájcz-ba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelő-séget sem vállal el a — Szerk.

H I R D E T É S E K

Sz. 2686—892 tkvi. 135 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Benkő Mózesné szül. Eltető Veronika végrehajtónak öz. Oprisor George Piczinné sz. Gágor Simion Ana végrehajtást szenvedő elleni 104 frt 6 kr. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a vizaknai kir. járásbírósa területén levő a vizaknai 280. számú tjkvben A + A 1—14 rend sz. a. felvett Simon Gágor Anna férj. Oprisor Georgené nevén álló 450. 1827/1 2124/3 2442 2515 2523/1 4659/5 4832/3 4866 5695 6520/3 7314 7958 8529 8530 hrszámokra az árverést 1180 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892 december hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája** Vizaknán a tkvi iroda helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminis. teri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirba a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól, Vizaknán 1892 évi szeptember hó 28-ik napján.

A kivonat hitelességét Gruber István kiadó.

Sz. 4009—892 tkvi 134 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özvegy Moldován Prekubné o. dályai lakos végrehajtónak Moldován Maria férj. Groza oláhdályai lakos végrehajtást szenvedő elleni 48 frt 90 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. járásbírósa területén az oláhdályai 161 sz. tjkvben A + 1, 2, 4, 5, 7, 9, 10 rsz. fekvőkre összesen 324 frt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1893 évi január hó 5-ik napjának délelőtti 9 órákor** Oláh-Dálya községhez tartozó megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis. teri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól, Gyulafehérvárt. 1892 évi október hó 15-én.

A kivonat hitelességét igazolja Dobolyi Ferenc kiadó.

Sz. 382—1892 bir. végr. 137 1—1

Arverési hirdetmény.

Alóli kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Gyulafehérvári kir. törvényszék 7898—1892 polg. sz. végzése által Csorai Diku Juon végrehajtató javára Csorai Diku Gligor ellen 7 frt 40 kr. tőke, ennek 1892 év május hó 31-ik napjától számított 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 31/X 892 lefoglalt és 394 frtra becsült még pedig a fenirt tőke, ennek irt kamatai, eddig 89 frt 87 krban megállapított költség, ugy a mostani az árverés kifizetésével felmerült és az árverés megtartásával még felmerülendő költségek erejéig terjedő követelés behajtása végett 2 jó jár mas ökör, 1 vasalt ökörszekér, 30 liter veder ujbör, 1 vasabranco hordó, 1 hizott sertés, 45 zsák csöstörökbuza, 10 véka öszbuza és 5 jó szekér szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4419—892 polg. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Csorán alperes Diku Gligor lakásánál leendő eszközésére 1892-ik év **december hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg,

hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. év LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alól is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóli kiküldöttél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján törtent kifüggesztését követő naptól számítatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt 1892-ik évi November hó 21-ik napján.

Csia Lázár kir. bírósági végrehajtó.

Ária czei Gyomercsepp

Magyarországon hatnak gonor bájlatl, névaláhatatlan és ártalmasan ismeretlen kór, mely a szexuális rendszerben a leggyakoribb és legveszélyesebb betegség. A gyomor bájlatl, névaláhatatlan és ártalmasan ismeretlen kór, mely a szexuális rendszerben a leggyakoribb és legveszélyesebb betegség. A gyomor bájlatl, névaláhatatlan és ártalmasan ismeretlen kór, mely a szexuális rendszerben a leggyakoribb és legveszélyesebb betegség.

Török József Gyógyász
Budapest, Király utca 12 sz.
A védelmet és alátámasztást keresők megkér-
sintül csak oly orvosokhoz forduljanak, melyeknek bar-
sáid csakugyan van tapasztalata a kórban szenvedőkkel.
(C. B. B.) és csakugyan van tapasztalata a kórban szenvedőkkel.
A kórban szenvedők számára a legbiztonságosabb és leghatékonyabb gyógyszer a **Ária czei Gyomercsepp**.
Ez a gyógyszer a kórban szenvedők számára a legbiztonságosabb és leghatékonyabb gyógyszer.

Gyulafehérvárt: Fröhlich Gyula gyógyszerárában.
Szászsebesen: Reinhard J. C. gyógyszerárában.

Sargfele hatóságilag vizsgáltatott

KALODONT

(A fogak szépsége)
elismert nélkülözhetlen
fogtisztító-szer

Aromatikus felfrissítő és nagyon alkalmas utazá sokon.

Bel- és külföldön nagy sikerrel bevezetve.

Alkalmas bepakolása, olesósága és tisztasága folytán, udvarok, nemesség és egy szerit polgári házakban találhatók.

KALODONT

utánzásoktól

A legjobb óvszer fertőztető betegségek ellen.

Elismerő levelek a legfelsőbb körökből.

Minden gyógyszerlátrak és illatszerek árusoknál kapható.

136 1—22

Ára 35 kr

SOMOGYI VILMOS
katonai előkészítő iskolája

Budapest, Deák Ferencz utca 14. sz.

1. **Egyéves önkéntességre előkészítő tanfolyam**: oly ifjak számára, kik középiskolát nem végeztek.

2. **Katonai reáliskola**: oly ifjak számára, kik a m. kir. Ludovika akademia, vagy a cs. és kir. kadetiskola I, II, III, osztályába a felvételi vizsgára előkészülni ohajtanak. Ezen ifjak bármily gyengék legyenek is a belépéskor kitünő előmenetelért kezeskedem, és tökéletesen megtanulnak németül.

Tartalékos és aktív tiszti tanfolyam.

Bővebb felvilágosítás iródában (Budapesten Deák Ferencz utca 14. sz.) esetleg program által szereshető.

Somogyi Vilmos
igazgató tanár.

126 2 6

Richters Geduldspiele: Quälgeist,
Kreuzerbrecher, Kreisrästel, Kopfzerbrecher, Pythagoras u. s. w.
sind noch unterhaltender wie früher, weil die neuen Hefte auch Aufgaben für Doppelspiele enthalten. Nur echt mit der Marke Anker. Preis 35 fr. das Stück.

Tausend und abertausend Eltern haben den hohen erzieherischen Wert der berühmten Richterschen

Anker-Steinbaukasten

lobend anerkannt; es giebt kein besseres und geistig anregenderes Spiel für Kinder und Erwachsene! Sie sind das beste und auf die Dauer sogar billigste Weihnachtsgeschenk für kleine und große Kinder. Näheres darüber und über die Geduldspiele findet man in der mit prachtvollen Bauten versehenen neuen Preisliste, die nach alle Eltern eiligst von der unterzeichneten Firma kommen lassen sollten, um rechtzeitig ein wirklich gediegenes Geschenk für ihre Kinder auswählen zu können. — Alle Steinbaukasten ohne die Schutzmarke Anker sind gewöhnliche und als Ergänzung wertlose Nachahmungen, darum verlange man und nehme nur Richters Anker-Steinbaukasten, die nach wie vor unverändert dastehen und zum Preise von 35, 70, 80 fr. bis fl. 5.— und höher in allen feineren Spielwaren-Handlungen stets vorrätig sind.

F. Ab. Richter & Cie.,
Erste österreichisch-ungarische u. l. priv. Steinbaukasten-Fabrik,
Wien, 1. Riebelungasse 4.
München, Dresden, Rotterdam, London E.C., New-York.

Nur

wer beim Einkauf nach der Marke **Anker** sieht, ist vor der Unterschlebung wertloser Nachahmungen sicher.

Der Pain-Expeller

mit **Anker** wird seit mehr als 25 Jahren bei Rheumatismus, Rückenschmerzen, Kopfschmerzen, Gicht, Hüftweh, Gliederreissen und Erkältungen mit bestem Erfolg angewendet; oft genügt schon eine einmalige Einreibung, um die Schmerzen zu lindern. Jede Flasche ist

mit Anker

versehen und dadurch leicht kenntlich. Da dies vorzügliche Hausmittel in fast allen Apotheken zu 40 kr. 70 kr. und fl. 1.20 die Flasche käuflich ist, so kann es sich jeder bequem anschaffen. Nur Richters Anker-Pain-Expeller

ist echt.

Katrein

Kneipp-Malata-Kávéja.

Fölülmulhatlan pótkávé. Mindenütt kapható.

Valódi osak ezen védjeggyel. Utánzatoktól óvakodni kell.

Kathrein's Malata-Kávéja

104 8—10